

رژۀ نظامی شگفت‌انگیز چینی‌ها در حضور متحدان راهبردی واکنش منفعلانهٔ ترامپ را در پی داشت

اژدها وارد می‌شود

علی ملکی

خبرنگار گروه سیاست

بامداد چهارشنبه، جمهوری خلق چین بزرگ‌ترین رژه نظامی تاریخ خود را به نمایش گذاشت؛ صحنه‌ای از قدرت‌نمایی تسلیحات پیشرفته، موشک‌های بالستیک هسته‌ای و فناوری‌های نوین جنگی که پیام‌های سیاسی و امنیتی آشکاری برای جهان داشت. در این رژه بیش از ۱۰ هزار سرباز، صدها هواپیما و ده‌ها سامانه تسلیحاتی شامل موشک‌های قاره‌پیما، سامانه‌های هایپرسونیک، موشک‌های زیردریایی پرتاب، پهپادهای زیرآبی و ربات‌های جنگی رونمایی شدند. ولادیمیر پوتین رئیس جمهور روسیه، کیم جونگ اون رهبر کره شمالی، مسعود پزشکیان رئیس جمهور ایران و سران بیش از ۲۶ کشور خارجی از نزدیک شاهد قدرت‌نمایی مهم‌ترین رقیب آمریکا بودند. در عین حال، عدم دعوت از امارات، عربستان و اسرائیل نیز معنای ژئوپلیتیک قابل توجهی داشت. به نظر می‌رسد که چین خواسته دولت‌های غیرهمسویا آمریکا هماهنگ باشند و حضور برخی از دیگر سران علی‌رغم همراهی با آمریکا به دلیل حضور آن‌ها در شانکهای است که اساس شکل‌گیری این سازمان در مبارزه با شیوه تک‌قطبی نظم غربی است. این رژه بزرگ واکنشی منفعلانه از سوی دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا، به همراه داشت. او در پیامی در شبکه اجتماعی «تروث سوشال» با لحنی طعنه‌آمیز، ضمن یادآوری فداکاری‌های آمریکا در گذشته برای آزادی چین، رهبران حاضر در رژه را به «نوطنه علیه ایالات متحده» متهم کرد.

توطئه پوتین و اون علیه آمریکا!

نمایش بزرگ پکن در حالی انجام شد که دونالد ترامپ، رئیس جمهور آمریکا نسبت به آن واکنش نشان داد. او طی پیامی در شبکه اجتماعی «تروث سوشال» با اشاره به تار بیخچه کمک‌های آمریکا به چین در دوران جنگ، نوشت: «سؤال بزرگی که باید پاسخ داده شود این است که آیا شنی جین پینگ از حجم عظیم حمایت و جان‌هایی که ایالات متحده برای تضمین آزادی چین از مهاجمان خارجی داده است، یاد خواهد کرد یا خیر» او افزود که بسیاری از آمریکایی‌ها در تلاش چین برای پیروزی و یا افتخار جان خود را از دست داده‌اند و تأکید کرد که شجاعت و فداکاری آن‌ها باید مورد احترام قرار گیرد. در پایان، ترامپ با

موشک‌های بالستیک وهسته‌ای

چین در این رژه مجموعه‌ای از موشک‌های پیشرفته را به نمایش گذاشت که هدف اصلی آن‌ها خنثی کردن برتری دریایی آمریکا و ایجاد قابلیت «ضربه دوم» یا همان تلافی پس از حمله اولیه است. **دانگ‌فنگ-۶۱ (DF-61):** موشک بالستیک قاره‌پیما (ICBM) که برای اولین بار در این رژه رونمایی شد. این موشک جاده‌متحرک، قابلیت حمل چندین کلاهک هسته‌ای (MIRV) دارد و با برد بیش از ۱۲ هزار کیلومتر، می‌تواند از شمال چین به خاک آمریکا برسد DF-61. با نفوذ دفاعی بهبود یافته و دقت بالا، بخشی از «تriad هسته‌ای» چین (پرتاب از زمین، دریا، و هوا) است.

موشک‌های ضدگشتی هایپرسونیک

تهدید ناوهای آمریکایی سری موشک‌های «یینگ جی (YJ-17):» یا «حمله عقاب» قلب استراتژی ضددریایی چین هستند. این موشک‌ها برای نابودی ناوهای هواپیمابر و کشتی‌های بزرگ طراحی شده‌اند و پیشرفت چین در فناوری هایپرسونیک را نشان می‌دهند. **YJ-15:** برای اولین بار در این رژه نمایش داده شد. این موشک از کشتی یا هواپیما پرتاب می‌شود و با سرعت مافوق صوت، به

واحد‌های جدید سایبری و ربات‌ها

چین در زمینه پهپادها و هوش مصنوعی سرمایه‌گذاری عظیمی کرده و این رژه، توجه ویژه پکن به «جنگ هوشمندانه» (نشان داد. پهپادها از زیرآبی تا هوایی نقش کلیدی در استراتژی نظامی چین دارند. **AJX-002:** پهپاد زیرآبی غول‌پیکر (XLUUV) با طول حدود ۲۰ متر، برای شناسایی، مین‌گذاری یا حتی حمل کلاهک هسته‌ای طراحی شده. بدنه استوانه‌ای و سیستم پیشران مپ‌جت، آن را غیرقابل شناسایی می‌کند. چین بزرگ‌ترین برنامه XLUUV جهان را با حداقل ۵ نوع فعال دارد. **HSU-100:** قایق پهپاد اقیانوسی، با طول ۲۰ متر، برای جمع‌آوری اطلاعات

لحنی طعنه‌آمیز نوشت: «الطاف‌گرم‌ترین دروهای من را به ولادیمیر پوتین و کیم جونگ اون برسانید، در حالی که علیه ایالات متحده توطئه می‌کنید.» ولادیمیر پوتین به پاسخ به این موضع ترامپ گفت: «ترامپ شوخ طبع است، من روابط خوبی با او دارم و در طول تمام ۴ روز مذاکرات مختلف [در چین]، هیچ‌کس هرگز قضاوت منفی نسبت به دولت آمریکا ابراز نکرد، به ویژه که همه همتایان من از دیدار مادر انکوریج آلاسکا حمایت کردند.»

کاملاً آماده نبردیم

هدفش کاروری همان استراتژی‌ای است که بارها بر آن تأکید کرده: «جهان چندقطبی». پکن هیچ‌گاه سعی نکرده رشته سلطهٔ آمریکا را پاره کند. بلکه با حرکات چراغ خاموش مسیر توسعه را در پیش گرفته است. با این حال ظهور ترامپ دوم و تحولات اخیر جهان سیگنال هشداري به پکن داد و چین با برگزاری این رژه قدرت، فناوری‌های جدیدش را

به رخ واشنگتن و دیگران کشید. این رژه که حدود ۷۰ دقیقه طول کشید، بیش از ۱۰۰ نوع تجهیزات نظامی را به نمایش گذاشت از موشک‌های بالستیک قاره‌پیما گرفته تا پهپادهای زیرآبی، ربات‌های جنگی و لیزرهای پیشرفته. همه این تسلیحات ساخت داخل بودند. ارتش آزادی‌بخش خلق (PLA) اعلام کرده که پکن «کاملاً آماده نبرد» است. بودجه دفاعی چین برای سال ۲۰۲۵، حدود ۲۴۰ میلیارد دلار است و این نمایش عظیم را پشتیبانی می‌کند. چین با این رژه نه تنها قدرت نظامی خود را نشان داد، بلکه یک ویرترین فروش تسلیحات به مشتریان جهانی و یک هشدار به رقیبا به ویژه آمریکا ارائه کرد.

اجازه نمی‌دهیم قوی، ضعیف را شکار کند

رژه چین به مناسبت پایان جنگ جهانی دوم و شکست ژاپن در ۲ سپتامبر ۱۹۴۵ برگزار

۴ هزار کیلومتر، معروف به قاتل گوام است و ادعا می‌شود که پایگاه‌های آمریکایی در گوام را هدف قرار می‌دهد. این موشک قابلیت ضدگشتی دارد و می‌توانند ناوهای بزرگ را نابود کنند. چندین لانچر DF-۲۶D در رژه حضور داشتند. **جینگلی-۱ (JL-1):** اولین موشک هسته‌ای هواپرتاب چین که روی کامیون نظامی نمایش داده شد. این موشک، توانایی پرتاب از هواپیما را به چین می‌دهد و بخش هوایی تریاد هسته‌ای را تکمیل می‌کند. **جو-لانگ-۳ (JL-3):** موشک بالستیک زیردریایی پرتاب که برد آن به اقیانوس آرام می‌رسد. این موشک بخش دریایی تریاد هسته‌ای را

شد. چین که در آن جنگ بیش از ۲۰ میلیون نفر را از دست داد، این مراسم را به نمادی از مقاومت ملی تبدیل کرده است. شی جین‌پینگ در سخنرانی خود گفت: «جهان باید بین صلح و جنگ انتخاب کند» و تأکید کرد که چین هرگز اجازه نخواهد داد «قوی، ضعیف را شکار کند.»

حضور پوتین و کیم جونگ اون و شکل‌گیری مناسبات قدرت جدید میان هند و چین پیام روشنی به آمریکا داشت که چین یک جبهه متحد با متحدانش تشکیل داده و آماده چالش در چندین جبهه است. چین همچنین تهدید دریایی خود را با موشک‌های ضدگشتی هایپرسونیک، YJ-15 و YJ-17 و 21-YY تویت کرد و پهپادهای زیرآبی و هوایی و سیستم‌های لیزری LY-1 و HQ-29 را به نمایش گذاشت تا توانایی مقابله با هر نوع تهدید را نشان دهد. در کنار تجهیزات، حضور واحدهای سایبر، اطلاعات و هوافضا و تمرکز بر جنگ‌های هوشمند، نشان داد که رژه تنها نمایش قدرت سخت‌افزاری نیست؛ بلکه چین در حال بازسازی ارتش برای نبردهای مدرن، سایبری و فضایی نیز است.

بیا این ور بازار

بیش از ۲۰ رهبر از کشورهای عمده تا در حال توسعه در این رژه حضور داشتند. این مراسم، علاوه بر نمایش قدرت، یک فرصت تجاری بود. چین که یکی از بزرگ‌ترین صادرکنندگان تسلیحات به کشورهای مثل میانمار است، از این رژه به عنوان ویرترینی برای جذب مشتریان جدید استفاده کرد؛ اما فراتر از تجارت، این نمایش پاسخی به تنش‌های فراترند با آمریکا بود، به ویژه بر سر تایوان که چین آن را بخشی از خاک خود می‌داند. رژه با شلیک ۸۰ گلوله توپ آغاز شد، نمادی از ۸۰ سال پیروزی، هلیکوپترهای بزرگ را در آسمان حمل کردند و جت‌های جنگنده علد ۸۰ را با دودهای رنگی ترسیم کردند. در مرکز نمایش نظامی، موشک‌های بالستیک قاره‌پیما و میان‌برد قرار داشتند؛ از جمله DF-61 با قابلیت حمل چند کلاهک هسته‌ای، DF-5C با برد بیش از ۲۰ هزار کیلومتر، و «قاتل گوام» DF-26D که پایگاه‌های آمریکا در اقیانوس آرام را تهدید می‌کند. علاوه بر آن، موشک‌های زیردریایی پرتاب JL-3 و موشک هواپرتاب JL-1، چین را به تریاد هسته‌ای کامل مجهز می‌کنند و توانایی بازدارندگی و ضربه دوم هسته‌ای این کشور را تقویت می‌کنند. در ادامه با بخشی از تجهیزات راهبردی و مهمی که پکن در این رژه معرفی کرده آشنا می‌شوید.

تقویت می‌کند و امکان پرتاب از زیردریایی‌های پنهان را فراهم می‌کند. **دانگ‌فنگ-۱۷ (DF-17):** موشک هایپرسونیک با وسیله نقلیه سرشی (HGV) که با سرعت بیش از ۵ ماخ و مانور غیر قابل پیش‌بینی، از سیستم‌های دفاع موشکی فرار می‌کند. این موشک در رژه‌های قبلی هم دیده شده بود، اما نسخه‌های ارتقا یافته آن نمایش داده شد. **چانگ جیان-۲۰ (CJ-۲۰A) (CJ-۲۰):** **یینگ جی-۱۸ (YJ-۱۸C) و چانگ جیان-۱۰۰۰-۱۰۰۰ (CJ-۱۰۰۰):** موشک‌های کروز با قابلیت‌های ضدگشتی و زمینی. این موشک‌ها برای حملات دقیق در تمام شرایط آب‌وهوایی طراحی شده‌اند.

صوت و برد بیش از ۶۰۰ کیلومتر، برای نابودی ناوهای هواپیمابر ساخته شده. در سال ۲۰۲۱، آزمایش یک فضاییمای هایپرسونیک چینی که حین پرواز موشک پرتاب کرد، آمریکا را شوکه کرد و به لحظه «اسپوتنیک» تشبیه شد. این موشک‌ها که از کشتی، هواپیما یا زیردریایی پرتاب می‌شوند، تهدیدی جدی برای ناوگان دریایی آمریکا در اقیانوس آرام هستند.

از ۵ برابر سرعت صوت، یعنی بیش از ۶۱۲۵ کیلومتر بر ساعت- حرکت کند و سپس به سمت هدف سر بخورد. است. برد آن حدود ۲۵۰ کیلومتر است. **YJ-19 و YJ-20:** دیگر موشک‌های هایپرسونیک سری YJ که برای حملات سریع و نفوذ به دفاع‌های موشکی طراحی شده‌اند. **YJ-21:** این موشک معروف به «قاتل ناو» با سرعت مافوق

داده شدند. این ربات‌ها برای شناسایی، مین‌روبی، حمل مهمات یا حتی شکار سربازان دشمن طراحی شده‌اند. مجهز به هوش مصنوعی هستند و می‌توانند نقش‌های چندگانه ایفا کنند و در جنگ شهری یا زمین‌های دشوار عمل کنند. **پهپادهای هوایی معمولی:** مجموعه‌ای از پهپادهای شناسایی و تهاجمی از جمله هلی کوپترهای بدون سرنشین پرتابی از کشتی، برای پشتیبانی نیروی دریایی. چین از استراتژی‌های نظامی ایران و جنگ اوکراین آموخته که پهپادها می‌توانند با هجوم انبوه، دفاع دشمن را فرسوده کنند. برای اولین بار واحدهای سایبر، پشتیبانی اطلاعات و هوافضای ارتش آزادی‌بخش

هواگردها

رژه شامل نمایش گسترده‌ای از نیروی هوایی بود. **جنگنده‌ها:** J-20 و J-35 جت‌های نسل پنجم مخفی است که با دودهای رنگی در آسمان مانور دادند. J-20 ستون فقرات نیروی هوایی چین است و J-3۵ نسخه جدیدتری با قابلیت‌های پیشرفته‌تر. J-16 جت چندمنظوره است که در کنار پهپادهای FH-97 عمل می‌کند. **بمب‌افکن‌های استراتژیک:** این بمب‌افکن‌ها به همراه جت‌های جنگنده مانند J-20 و J-35 و هواپیماهای هشدار زودرس در آسمان رژه پرواز کردند. آنها برای پشتیبانی از عملیات دوربرد و حفاظت

الکترونیک یا کور کردن خلبانان. نسخه زمینی آن برای حفاظت از نیروها طراحی شده. این لیزرها به دلیل هزینه کم، جایگزینی برای موشک‌های گران‌قیمت در برابر تهدیدات کوچک و ریز پرنده‌ها هستند.

سیستم‌های ضدپهپاد (FK۳۵۱): شامل توپ موشکی، لیزرهای پرنسری و تسلیحات مایکروویو. این «تریاد ضدپهپاد» برای مقابله با پهپادهای دشمن در جنگ‌های آینده، به ویژه در سناریوی تایوان طراحی شده است.

سیستم‌های دفاع فضایی و لیزری

چین در حوزه تسلیحات انرژی هدایت‌شده (Directed Energy Weapons) پیشرفت چشمگیری داشته و این رژه، توانایی‌های جدید آن را نشان داد. **HQ-۲۹:** سیستم دفاع فضایی که برای اولین بار نمایش داده شد. این سیستم می‌تواند ماهواره‌های خارجی را هدف قرار دهد و با سیستم SM-3 Block IIA آمریکایی در رقابت است. برد بلند آن، تهدیدی برای زیرساخت‌های فضایی هدف محسوب می‌شود. **Y-1:** لیزر کشتی‌بر غول‌پیکر، برای نابودی پهپادها، سوزاندن

نیاز به آرایش نوین رسانه‌ای

در حالی که شنی جین‌پینگ به تغییر نظم جهانی از تک‌قطبی به چندقطبی تمرکز دارد، به نظر می‌رسد از واقعیت «تک‌صدایی رسانه‌ای» غافل مانده است. با وجود انعکاس بی‌سابقهٔ رپکن ویزاتپ جهانی آن، یک واقعیت مهم نباید از نظر دورماند. چین، روسیه، هند و مجموعه کشورهای همسو که بیش از نیمی از جمعیت جهان را در خود جای داده‌اند و سهم سنگینی از تولید ناخالص جهانی را تشکیل می‌دهند، در

عرصه رسانه‌ای همچنان بازیگرانی حاشیه‌ای محسوب می‌شوند. بخش عمده‌ای از جریان اصلی اطلاع‌رسانی و شکل‌دهی به افکار عمومی جهان در اختیار رسانه‌های غربی است؛ رسانه‌هایی که باسرمایه‌گذاری کلان، شبکه‌های جهانی، زبان مشترک و ابزارهای نرم‌افزاری پیشرفته توانسته‌اند روایت خود را به مخاطبان تحمیل کنند. در چنین شرایطی حتی رویدادهایی در مقیاس رژه نظامی اخیر چین نیز با فیلترهای سنگین

رسانه‌ای غرب بازنمایی می‌شوند یا به عنوان تهدید جلوه‌دهه می‌شوند و یا حداقل پوشش خبری مواجه می‌گردند. این خلأ نشان می‌دهد قدرت‌های شرقی علی‌رغم برخورداری از منابع بزرگ انسانی و اقتصادی، هنوز در عرصه «قدرت نرم» و مدیریت افکار عمومی بین‌المللی ضعیف‌ساختاری دارند. برای مقابله با این عدم توازن، نیاز به یک آرایش رسانه‌ای جدید و منسجم بیش از هر زمان دیگری احساس می‌شود.

آرایی که بتواند ضمن ایجاد شبکه‌های خبری قدرتمند و چندزبانه، روایت متفاوتی از جهان چندقطبی ارائه کند و جایگزینی برای تک‌صدایی رسانه‌های غربی باشد. همان‌گونه که نمایش قدرت نظامی بدون پشتوانه رسانه‌ای، اثرگذاری محدودی دارد، چین و شرکای استراتژیک آن نیز اگر به دنبال تثبیت موقعیت خود در نوین جهانی هستند، ناگزیر از طراحی و اجرای یک استراتژی رسانه‌ای هماهنگ خواهند بود.

فرهیختگان

333